

หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน

ศิลปะ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

ผู้เรียบเรียง

จิรพันธ์ สมประสงค์

ผู้ตรวจ

ผศ. รสริณ สุทองหล่อ

จิรวรรณ โคตรสมบัติ

ผศ. ดร.ชัยฤทธิ์ ศิลาเดช

บรรณาธิการ

ผศ. ดร.ผดุง พรหมมูล

หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน

ศิลปะ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ
จิรพันธ์ สมประสงค์.

หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.--
กรุงเทพฯ : แม็คเอดดูเคชั่น, 2559.
216 หน้า.

1. ศิลปะ--การศึกษาและการสอน (ประถมศึกษา). I. ชื่อเรื่อง.

372.5

ISBN 978-616-274-742-7

สงวนลิขสิทธิ์ : พฤษภาคม ๒๕๕๙

สงวนลิขสิทธิ์ตามกฎหมาย ห้ามลอกเลียน ไม่ว่าจะเป็น
ส่วนหนึ่งส่วนใดของหนังสือเล่มนี้ นอกจากจะได้รับอนุญาต
เป็นลายลักษณ์อักษร

จัดพิมพ์และจัดจำหน่ายโดย

 | MACEDUCATION

ส่งธนาณัติสั่งจ่าย ไปรษณีย์ลาดพร้าว

ในนาม บริษัท แม็คเอดดูเคชั่น จำกัด

เลขที่ ๙/๙๙ อาคารแม็ค ซอยลาดพร้าว ๓๘ ถนนลาดพร้าว

แขวงจันทระเกษม เขตจตุจักร กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๐

☎ ๐-๒๙๓๘-๒๐๒๒-๗ โทรสาร ๐-๒๙๓๘-๒๐๒๘

www.MACeducation.com

พิมพ์ที่ : บริษัท ก.พล (๑๙๙๖) จำกัด

คำนำ

หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เป็นหนังสือเรียนที่ได้ผ่านการปรับปรุงและพัฒนาโดยคณะผู้จัดทำ โดยมุ่งให้หนังสือเรียนศิลปะนี้ทันยุคสมัย และทันเหตุการณ์ในการดำเนินการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ของกระทรวงศึกษาธิการ

ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๔๔ ได้ดำเนินการใช้มาจนครบรอบ ๖ ปีแล้ว และผลจากการศึกษาวิจัยและติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตรเป็นระยะๆ มาอย่างต่อเนื่องในหลายรูปแบบ เช่น ในการจัดประชุมของผู้เชี่ยวชาญเพื่อวิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานในปี พ.ศ. ๒๕๔๖ และการจัดประชุมปรึกษาหารือแบบ Focus Group อีก ๕ จุดทั่วประเทศ ในปี พ.ศ. ๒๕๔๖-๒๕๔๗ และการจัดสัมมนาแบบ Online ผ่านทางเว็บไซต์ของกระทรวงศึกษาธิการ ในปี พ.ศ. ๒๕๔๖ ตลอดจนการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตรจากโรงเรียนนำร่องต่างๆ ในปี พ.ศ. ๒๕๔๖-๒๕๔๗ พบว่า หลักสูตร/มาตรฐานและสาระการเรียนรู้ ที่ผ่านมายังมีประเด็นปัญหา ซึ่งเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสาระการเรียนรู้ ขาดความชัดเจน ซ้ำซ้อน จึงนำไปสู่การปฏิบัติจริงได้ยาก ดังนั้น คณะกรรมการและผู้ทรงคุณวุฒิ ในการพัฒนาหลักสูตรจึงได้มาร่วมกันดำเนินการปรับมาตรฐานและผลการเรียนรู้รายปี/รายภาค ให้เป็น มาตรฐานการเรียนรู้ชั้นปีและสาระการเรียนรู้ชั้นปี

ผลจากการปรับหลักสูตรแกนกลางใหม่ให้เป็นมาตรฐานการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ ครั้งนี้ ทางบริษัท แม็คเอ็ดดูเคชั่น จำกัด เข้าใจสถานการณ์ดี จึงได้ให้มีการดำเนินการปรับปรุง หนังสือเรียนของสาระการเรียนรู้ศิลปะใหม่ทั้งหมด (ตลอดแนว ๑๒ ปี) ให้ตรงและสอดคล้องกับมาตรฐาน การเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ชั้นปีที่กำหนดใหม่ ได้แก่ การทบทวนปรับปรุงหน่วยการเรียนรู้ใหม่ การปรับสาระการเรียนรู้ประจำหน่วยใหม่ให้ตรงกับสาระชั้นปีที่กำหนด การเพิ่มเติมเนื้อหาสาระที่ขาด และตรวจสอบเน้นผลให้สะท้อนถึงมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ให้ตรงประเด็น และให้เห็นถึงความแตกต่างในเนื้อหาสาระระหว่างช่วงชั้นและชั้นปี ไม่ให้มีการเรียน ซ้ำซ้อนกัน และคำนึงถึงความยากง่ายให้เหมาะสมกับวัยและระดับชั้นของผู้เรียน ทั้งนี้โดยยึดถือ ตามมาตรฐานชั้นปีที่กำหนดไว้ทุกประการ

จิรพันธ์ สมประสงค์

หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ศิลปะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
ตรงตามสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ ดังนี้

สาระการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้
สาระที่ ๑ ทักษะศิลป์	ศ ๑.๑ สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิวิจารณ์คุณค่างานทัศนศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่องานศิลปะอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
	ศ ๑.๒ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างทัศนศิลป์ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่างานทัศนศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล
สาระที่ ๒ ดนตรี	ศ ๒.๑ เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิวิจารณ์คุณค่าดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
	ศ ๒.๒ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล
สาระที่ ๓ นาฏศิลป์	ศ ๓.๑ เข้าใจและแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิวิจารณ์คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
	ศ ๓.๒ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

สารบัญ

ทัศนศิลป์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ทัศนศิลป์พื้นฐาน

ตรงตามมาตรฐาน ศ ๑.๑ ตัวชี้วัดข้อ ๑, ๒, ๖

๑.๑ ทฤษฎีสีพื้นฐาน (วงจรสีธรรมชาติและสีคู่ตรงข้าม)	๓
- วงจรสี	๔
- วงจรสีธรรมชาติและสีคู่ตรงข้าม	๕
- คุณสมบัติของสีที่ควรรู้จัก	๗
๑.๒ หลักการจัดองค์ประกอบศิลป์	๑๐
- องค์ประกอบศิลป์	๑๐
๑.๓ การวาดภาพระบายสีจากจินตนาการและประสบการณ์โดยใช้หลักการ จัดขนาด สัดส่วน และความสมดุล	๑๔

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ การสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์

ตรงตามมาตรฐาน ศ ๑.๑ ตัวชี้วัดข้อ ๓, ๔, ๕, ๖, ๗

๒.๑ การวาดภาพ	๒๐
- การวาดภาพที่แสดงแสงเงา	๒๐
- ภาพที่แสดงแสงความสมดุล	๒๑
- ภาพที่แสดงรูปและพื้นที่ว่าง	๒๓
๒.๒ การปั้น	๒๕
- วัสดุที่ใช้ในการปั้น	๒๕
- เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในงานปั้น	๒๖
- การสร้างสรรค์การปั้นแบบต่างๆ	๒๗
๒.๓ การสร้างสรรค์ด้วยวัสดุ	๓๐
- การสร้างภาพปะติด	๓๐

หน้า

๑

๒

๑๘

๒๐

๒๐

๒๑

๒๓

๒๕

๒๕

๒๖

๒๗

๓๐

๓๐

	หน้า
- งานโครงสร้างจากวัสดุ	๓๓
- การสร้างภาพแขวน	๓๕
๒.๔ การสร้างงานทัศนศิลป์เป็นแผนภาพ แผนผัง และภาพประกอบ	๓๙
- แผนภาพ	๓๙
- แผนผัง	๔๐
- ภาพประกอบ	๔๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ ศูนย์ชะง่อนทางทัศนศิลป์	๔๖
ตรงตามมาตรฐาน ศ ๑.๒ ตัวชี้วัดข้อ ๑, ๒, ๓	
๓.๑ บทบาทของงานทัศนศิลป์ในชีวิตและสังคม	๔๖
๓.๒ ทัศนศิลป์ในบ้าน	๕๑
- ประเภทของทัศนศิลป์ในบ้าน	๕๒
- อิทธิพลของศาสนาที่มีต่องานทัศนศิลป์ในท้องถิ่น	๕๕
- อิทธิพลทางวัฒนธรรมในท้องถิ่นที่มีต่องานทัศนศิลป์	๕๖
ดนตรี	๖๑
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ หลักการพื้นฐานดนตรีสากล	๖๒
ตรงตามมาตรฐาน ศ ๒.๑ ตัวชี้วัดข้อ ๑, ๒, ๓	
๔.๑ องค์ประกอบของดนตรีและศัพท์สังกัด	๖๓
- องค์ประกอบของดนตรี	๖๓
- ศัพท์สังกัดทางดนตรี	๖๔
๔.๒ หลักดนตรีสากลเบื้องต้น	๖๖
- ตัวโน้ตกับตัวหยุด	๖๖
- โน้ตประจุ	๖๙
- เครื่องหมายกำหนดจังหวะ	๖๙
- ระดับเสียงสูงต่ำ	๗๐
- บันไดเสียง	๗๑
๔.๓ เครื่องดนตรีสากล	๗๕

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ ทักษะปฏิบัติงานดนตรี

๗๕

ตรงตามมาตรฐาน ศ ๒.๑ ตัวชี้วัดข้อ ๔, ๕, ๖

๕.๑ การฟังและการขับร้องเพลงไทย	๘๐
- ประเภทของเพลงไทย	๘๑
- การฟังเพลงไทย	๘๒
- การร้องเพลงไทย	๘๒
๕.๒ การฟังและการขับร้องเพลงไทยสากล	๘๖
- ประเภทของเพลงไทยสากล	๘๖
- การฟังเพลงไทยสากล	๘๗
- การร้องเพลงไทยสากล	๘๗
๕.๓ การฟังและการขับร้องเพลงพระราชนิพนธ์	๙๑
๕.๔ การฟังเพลง การบรรยายความรู้สึกและแสดงความคิดเห็นที่มีต่อบทเพลง	๙๔
- จุดประสงค์และประโยชน์ในการฟังเพลง	๙๔
- หลักปฏิบัติในการฟังเพลงเพื่อบรรยายความรู้สึกและแสดงความคิดเห็น ต่อบทเพลง	๙๕
- มารยาทในการฟังเพลง	๙๕

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ ประวัติศาสตร์และความงามทางดนตรี

๙๗

ตรงตามมาตรฐาน ศ ๒.๑ ตัวชี้วัดข้อ ๑, ๒ และ ศ ๒.๒ ตัวชี้วัดข้อ ๑, ๒, ๓

๖.๑ ยุคสมัยของดนตรีไทย	๙๘
- ดนตรีไทยสมัยก่อนสุโขทัย	๙๘
- ดนตรีไทยสมัยสุโขทัย	๙๘
- ดนตรีไทยสมัยอยุธยา	๙๙
- ดนตรีไทยสมัยรัตนโกสินทร์	๑๐๑
๖.๒ เครื่องดนตรีไทยในแต่ละภาค	๑๐๕
- เครื่องดนตรีไทยภาคกลาง	๑๐๕
- เครื่องดนตรีไทยภาคเหนือ	๑๑๑
- เครื่องดนตรีไทยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (อีสาน)	๑๑๓
- เครื่องดนตรีไทยภาคใต้	๑๑๖

นาฏศิลป์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ พื้นฐานนาฏศิลป์และการละคร

ตรงตามมาตรฐาน ศ ๓.๑ ตัวชี้วัดข้อ ๑, ๔, ๕, ๖ และ ศ ๓.๒ ตัวชี้วัดข้อ ๑

๑.๑ ความหมาย ความเป็นมา ความสำคัญ และองค์ประกอบของนาฏศิลป์และการละคร	๑๒๑
- คุณค่าที่ได้รับจากนาฏศิลป์ไทย	๑๒๒
- บุคคลสำคัญในวงการนาฏศิลป์ไทย	๑๒๓
- องค์ประกอบของการแสดงนาฏศิลป์และการละคร	๑๒๔
๑.๒ พื้นฐานการรำ	๑๒๘
- นาฏยศัพท์	๑๒๘
- ภาษาท่าทางนาฏศิลป์	๑๓๕
- ท่าทางเลียนแบบกิริยาของสัตว์	๑๓๕
๑.๓ หลักการชมการแสดงและบทบาทหน้าที่ในงานนาฏศิลป์และการละคร	๑๔๓
- หลักการชมการแสดงนาฏศิลป์ไทย	๑๔๓
- บทบาทหน้าที่ในงานนาฏศิลป์และการละคร	๑๔๖

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ทักษะปฏิบัติทางนาฏศิลป์ประกอบเพลง

ตรงตามมาตรฐาน ศ ๓.๑ ตัวชี้วัดข้อ ๑, ๓

๒.๑ ทำรำประกอบเพลงปลุกใจ	๑๕๐
๒.๒ ทำรำประกอบเพลงระบำไก่	๑๕๖
๒.๓ ทำรำประกอบเพลงฟ้อนมลาย	๑๖๐

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาทางนาฏศิลป์

ตรงตามมาตรฐาน ศ ๓.๑ ตัวชี้วัดข้อ ๒, ๓ และ ศ ๓.๒ ตัวชี้วัดข้อ ๒

๓.๑ รำวงมาตรฐาน	๑๘๗
๓.๒ ระบำ รำ ฟ้อน	๑๙๓
๓.๓ ละครสร้างสรรค์	๑๙๕

หน้า

๑๑๕

๑๒๐

๑๔๕

๑๘๖

- ประเภทของละครสร้างสรรค์	หน้า ๑๕๖
- ประโยชน์ของละครสร้างสรรค์	๑๕๗
- เทคนิคการจัดการแสดงละครสร้างสรรค์	๑๕๗
- บทละครสร้างสรรค์	๑๕๘
๕.๔ การแสดงนาฏศิลป์ในวันสำคัญของโรงเรียน	๒๐๑
- นาฏศิลป์มีคุณค่าช่วยพัฒนามนุษย์	๒๐๔
- ประโยชน์ของนาฏศิลป์และการแสดง	๒๐๔

บรรณานุกรม	๒๐๕
------------	-----

ดัชนี	๒๐๗
-------	-----

**กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
ทัศนศิลป์**

หน่วยการเรียนรู้ที่

ทัศนศิลป์พื้นฐาน

๑.๑ ทฤษฎีสีพื้นฐาน (วงจรสีธรรมชาติและสีคู่ตรงข้าม)
(มฐ. ศ ๑.๑ ตัวชี้วัดข้อ ๑, ๖)

๑.๒ หลักการจัดองค์ประกอบศิลป์
(มฐ. ศ ๑.๑ ตัวชี้วัดข้อ ๒)

๑.๓ การวาดภาพระบายสีจากจินตนาการและประสบการณ์
โดยใช้หลักการจัดขนาด สัดส่วน และความสมดุล
(มฐ. ศ ๑.๑ ตัวชี้วัดข้อ ๖)

จุดประสงค์การเรียนรู้ประจำหน่วย

๑. อภิปรายทฤษฎีสี การใช้สี และคุณสมบัติเฉพาะของสีแต่ละชนิดที่ใช้ในการวาดภาพจากวงจรสีธรรมชาติและสีคู่ตรงข้าม และสามารถสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์โดยใช้วัสดุตรงข้ามได้ (มฐ. ศ ๑.๑ ตัวชี้วัดข้อ ๑, ๖)
๒. อธิบายความหมายและหลักการของการจัดองค์ประกอบศิลป์ได้ถูกต้อง (มฐ. ศ ๑.๑ ตัวชี้วัดข้อ ๒)
๓. อธิบายและสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์จากจินตนาการและประสบการณ์โดยใช้หลักการลดขนาด สัดส่วน และความสมดุลได้ (มฐ. ศ ๑.๑ ตัวชี้วัดข้อ ๖)

๑.๑ ทฤษฎีสีพื้นฐาน (วงจรสีธรรมชาติและสีคู่ตรงข้าม)

สี (Color) มีอิทธิพลต่อความรู้สึกแก่ผู้ที่พบเห็นได้ สีจึงเป็นส่วนประกอบสำคัญของการสร้างสรรค์งานศิลปะ สีมี ๒ ชนิด คือ

๑. สีที่เกิดจากแสง เป็นสีที่มีอยู่รอบๆ ตัวเรา พบเห็นได้ชัดเจนเมื่อแสงกระทบละอองน้ำเกิดเป็นรุ้งกินน้ำ สีจากแสงจะปรากฏเป็น ๗ สี ได้แก่ สีม่วง สีคราม สีน้ำเงิน สีเขียว สีเหลือง สีส้ม และสีแดง

ภาพแสดงสีจากรุ้งกินน้ำ

๒. สีที่เกิดจากเนื้อส่วัตถุธาตุ เป็นสีที่เกิดจากเนื้อส่วัตถุธาตุ เช่น ดิน หิน แร่พืชต่างๆ

ภาพแสดงดิน หิน แร่ และใบไม้ ดอกไม้ ต้นกำเนิดของเนื้อสี

วงจรรสี

วงจรรสี หมายถึง สีที่เกิดจากการผสมสีเป็นคู่ๆ ได้ ๑๒ สี โดยมีระบบของสี ดังนี้

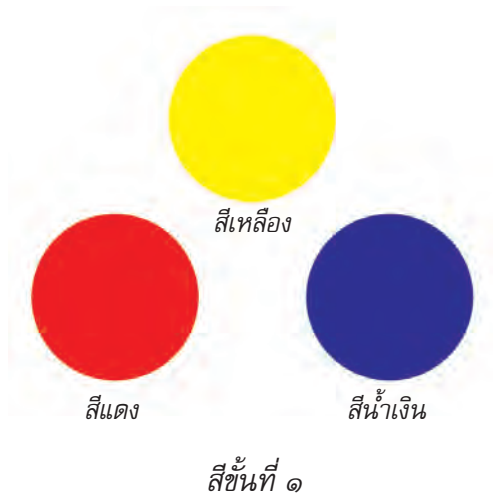
๑. สีขั้นที่ ๑ (Primary Colors) มี ๓ สี ได้แก่ สีแดง สีเหลือง และสีน้ำเงิน

๒. สีขั้นที่ ๒ (Secondary Colors) หมายถึง การผสมของสีขั้นที่ ๑ ทีละคู่จะได้สีเพิ่มขึ้นอีก ๓ สี ดังนี้

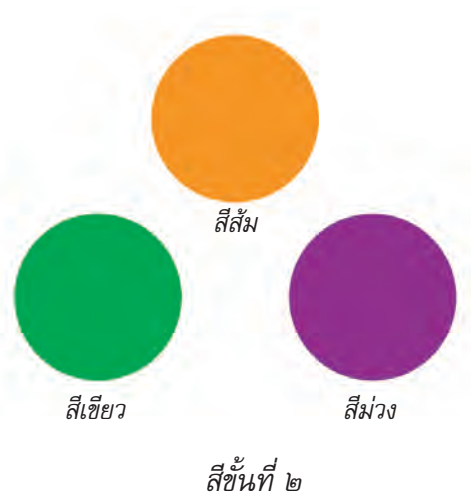
สีแดง + สีเหลือง = สีส้ม

สีเหลือง + สีน้ำเงิน = สีเขียว

สีน้ำเงิน + สีแดง = สีม่วง

สีขั้นที่ ๑

สีขั้นที่ ๒

๓. สีขั้นที่ ๓ (Tertiary Colors) หมายถึง การนำสีขั้นที่ ๑ และสีขั้นที่ ๒ มาผสมกันทีละคู่ จะได้สีเพิ่มขึ้นอีก ๖ สี ดังนี้

สีเหลือง + สีส้ม = สีเหลืองส้ม

สีส้ม + สีแดง = สีส้มแดง

สีแดง + สีม่วง = สีม่วงแดง

สีม่วง + สีน้ำเงิน = สีม่วงน้ำเงิน

สีน้ำเงิน + สีเขียว = สีน้ำเงินเขียว

สีเขียว + สีเหลือง = สีเหลืองเขียว

วงจรรสี

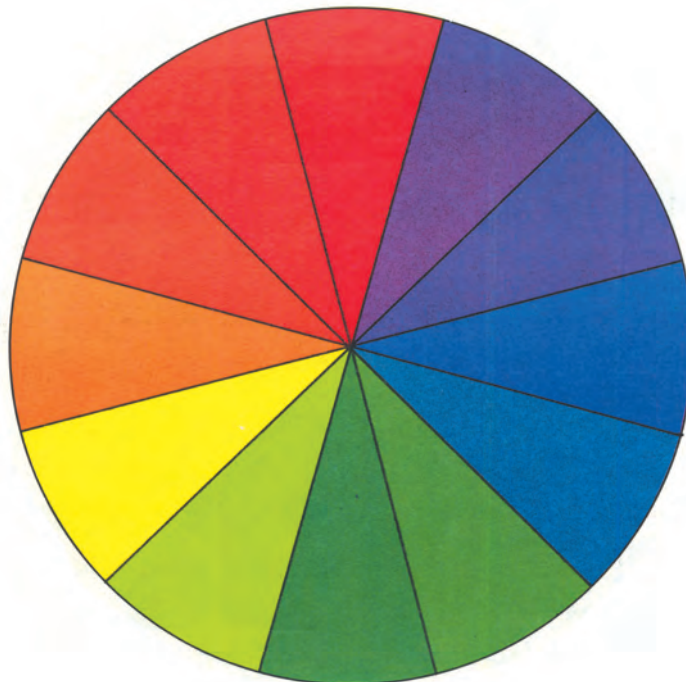
วงจรสีธรรมชาติและสีคู่ตรงข้าม

จากการเรียนรู้วรรณของสีร้อนและสีเย็นมาแล้ว นักเรียนควรได้รู้ถึงสีคู่ตรงข้าม หรือสีตัดกัน

สีคู่ตรงข้าม (Complementaries) หมายถึง สีที่อยู่ตรงข้ามกันในวงสีธรรมชาติ บางทีเรียกว่า สีที่ตัดกันอย่างแท้จริง เมื่อนำสีตรงข้ามแต่ละคู่มาผสมกันเมื่อใดจะได้สีออกมาเป็นสีกลาง (Neutral Color)

สีคู่ตรงข้าม ได้แก่

สีแดง	(Red)	คู่กับ	สีเขียว	(Green)
สีส้มแดง	(Red Orange)	คู่กับ	สีเขียวน้ำเงิน	(Blue Green)
สีส้ม	(Orange)	คู่กับ	สีน้ำเงิน	(Blue)
สีส้มเหลือง	(Yellow Orange)	คู่กับ	สีม่วงน้ำเงิน	(Blue Violet)
สีเหลือง	(Yellow)	คู่กับ	สีม่วง	(Violet)
สีเขียวเหลือง	(Yellow Green)	คู่กับ	สีม่วงแดง	(Red Violet)

วงจรสีธรรมชาติ

หลักการนำสีคู่ตรงข้ามไปใช้งาน

ในการวาดภาพระบายสีเป็นทักษะการใช้สีให้ประสานกลมกลืนกัน จึงควรนำสีคู่ตรงข้ามเข้าไปใช้ผสมผสานในผลงานบ้าง จะทำให้ผลงานน่าดู สนุกสนาน สมจริงตามธรรมชาติมากขึ้น ในการนำสีคู่ตรงข้ามมาใช้นี้มีหลักการสำคัญ ดังนี้

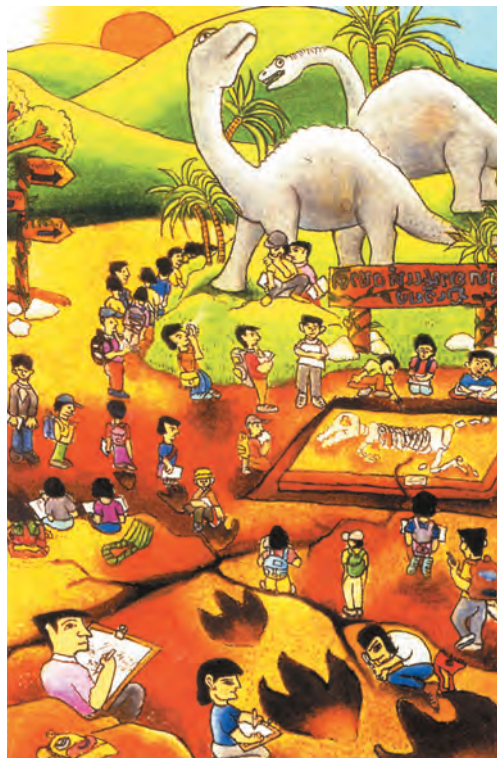
๑. ใช้สีคู่ตรงข้ามกับสีส่วนรวม ในภาพวาดนั้นไม่ควรนำไปใช้ให้มากกว่า ๑๐ เปอร์เซ็นต์ของเนื้อที่ที่จะวาดในภาพ

๒. ไม่ควรใช้สีคู่ตรงข้ามในอัตราส่วนเท่ากันในภาพเด็ดขาด ถ้าจำเป็นควรใช้เส้นของสีหนึ่งหรือสีเข้มกว่ามาทำเป็นเส้นคั่นกลางไว้ เช่น สีดำ สีน้ำตาล สีขาว จะช่วยลดความตัดกันอย่างรุนแรงลงได้

๓. ควรใช้สีใดสีหนึ่งประมาณ ๘๐ เปอร์เซ็นต์ และใช้สีคู่ตรงข้ามไม่เกิน ๒๐ เปอร์เซ็นต์

๔. ถ้าจำเป็นต้องใช้สีตัดกันในจำนวนเท่ากัน ควรทำให้สีคู่ตรงข้ามทั้ง ๒ สีลดความสดใสลง โดยการผสมสีคู่ตรงข้ามลงไปทีละน้อยๆ

ตัวอย่างการใช้สีคู่ตรงข้ามวาดภาพ

ภาพผลงานของ เด็กชายสามารถ มาลี
โรงเรียนโสตศึกษา จังหวัดขอนแก่น

คุณสมบัติของสีที่ควรรู้จัก

คุณสมบัติของสีที่ควรรู้จัก ได้แก่

๑. สีน้ำ เป็นสีที่มีลักษณะโปร่งแสง มีทั้งชนิดหลอดและชนิดตลับ ใช้ผสมกับน้ำ

สีน้ำชนิดหลอด

๒. สีโปสเตอร์ เป็นสีที่มีลักษณะทึบแสงสามารถระบายทับซ้อนกันได้หลายๆ ครั้ง
ใช้น้ำเป็นตัวผสมหลัก

สีโปสเตอร์

๓. สีฝุ่น เป็นสีที่มีลักษณะเป็นผงฝุ่น ใช้ผสมกับน้ำและ
กาวยใสเวลาวาดภาพ

สีฝุ่น

๔. สีเทียน มีลักษณะเป็นแท่งผสมจากเทียนพาราฟินกับสี

สีเทียน

๕. สีไม้ (สีดินสอ) มีลักษณะเป็นแท่งคล้ายดินสอแต่ไส้กลางเป็นสี

สีไม้

๖. สีหมึก มีลักษณะเป็นน้ำบรรจุขวดมีหลายสี

๗. สีเมจิก เป็นสีชนิดโปร่งแสงบรรจุในแท่งคล้ายปากกา มีทั้งปากแหลมและปากตัด

สีเมจิก

ให้นักเรียนสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์โดยใช้สีคู่ตรงกันซ้ำมในการวาดภาพ

ตัวอย่างการวาดภาพโดยใช้สีคู่ตรงกันซ้ำม

